1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 169. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 13-го ВЕРЕСНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, SEPTEMBER 13, 1973 No. 169. VOL. LXXX.

ВІЙСЬКО ПОВАЛИЛО МАРКСИСТСЬКИЙ УРЯД В ЧІЛЕ; ПОВІДОМЛЯЮТЬ ПРО САМОГУБСТВО ПРЕЗ. АЛЬЄНДЕ

Сантіяго, Чіле. — У вівторок, 11-го вересня, в Чіле відбувся державний переворот, який повалив владу лівого уряду. До влади прийшла військова хунта. Марксистський президент Сальвадор Альєнде, за пресовими інформаціями, скінчив самогубством. Д-ра Альєнде, який був вибраний на пост президента в 1970-му році, мали знайти мертвим у президентській палаті після 20-тихвилинної облоги, під час якої збройні сили бомбардували її з літаків і обстрілювали з тяжких гармат.

Владу в Чіле перебрала військова хунта, яка складається з чотирьох членів, а саме з головнокомандуючих армією, фльотою, летунством і крайовою поліцією. Хунта заявила, що перебрала владу, щоб врятувати Чіле „від марксистського ярма" та проголосила стан облоги, цензуру та поліційну годину.

Державний переворот прийшов після довгих тижнів політичного та економічного хаосу. По всій країні були поширені антиурядові страйки, які вимагали, щоб президент Альєнде залишив пляни перетворення Чіле в соціялістичну країну та щоб зрезиґнував. Страйк власників вантажних автомашин тривав 47 днів. До цього страйку приєднувалися лікарі, банкові урядовці, власники крамниць та члени різних професійних та робітничих спілок. Первісно, збройні сили старалися бути невтральними та навіть кількакратно їх представники входили до кабінету Сальвадора Альєнде. Але у вівторок рано, 11-го вересня, головнокомандувачі армією, фльотою, летунством і крайовою поліцією постановили приєднатися до антимарксистської опозиції та видали ультиматум, щоб президент Альєнде зрезиґнував до 12-ої год. опівдні. Але Альєнде відмовився, заявляючи, що воліє згинути. Кілька хвилин після 12-ої години, бомбардувальники військового летунства почали скидати бомби на президентську палату, а армійські частини й поліція почали облогу. Під час цієї 20-хвилинної облоги президент Альєнде, за інформаціями, поданими пресі поліційними чинниками, мав стрелити собі в уста.

У заклику до населення Чіле, провідники збройних сил заявили, що вони вимагали резиґнації президента Альєнде з огляду на дуже серйозну економічну, соціяльну та моральну кризу, яка руйнує країну. Новий уряд Чіле заявив, що буде вдержувати дипломатичні зв'язки з усіма країнами, крім Куби та кількох інших, та запевнив, що економічні та соціяльні здобутки чілійських робітників не будуть скасовані. Військова хунта також заявила, що незабаром будуть назначені нові члени кабінету, включно з кількома цивільними особами, але, що Конґрес залишиться на відпустці, аж до дальшого наказу.

З переходом Чіле під владу збройних сил, в Південній Америці залишилося тільки чотири країни, які мають цивільні уряди, а саме Арґентина, Колюмбія, Венесуеля та Ґвіяна. Решта країн є під безпосередньою контролею військовиків, або збройні сили мають дуже великі впливи на політику тих країн.

Відбулася Ювілейна Зустріч Дивізійників

Глен Спей, Н.Й. (О. Л-ий). — Тут, на оселі УРСоюзу „Верховина" відбулася у днях від 1 до 3-го вересня ц.р. Ювілейна Зустріч Дивізійників, якою теперішня Крайова Управа Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА в ЗСА закінчує відзначування в цій країні ювілею 30-річчя створення Української Дивізії. Дальші відзначування цього ювілею будуть продовжуватися з рамени станиць дивізійників у різних місцевостях.

Ювілейна Зустріч на „Верховині" пройшла при участі біля 100 дивізійників та великого числа приятелів і гостей. Голова Крайової Управи Братства в ЗСА д-р Роман Дражньовський відкрив офіційно в суботу, 1-го вересня, Ювілейну Зустріч та мистецьку виставку праць дивізійників-мистців: Ярослава Вижницького, Любослава Гуцалюка, Ореста (Гоґа) Слупчинського і сл.п. Святослава Ігоря Яцушка. Цю виставку, що її підготовив О. Слупчинський з рамени Станиці Дивізійників у Ню Йорку, відвідало в часі трьох днів багато гостей. У пополудневих годинах того ж дня відбулися наради Крайової Управи Братства, в яких взяли участь представники поодиноких станиць, а вечором відбулася дивізійна забава під аранжерією рукою Володимира Юркевича.

В неділю, 2-го вересня, о год. 10:30 ранку дивізійники зібралися перед адміністраційним будинком Оселі, звідки відмаршували з прапорами та піснею на устах у традиційному порядку трійками до церкви на Службу Божу, яку відслужили парох Глен Спею о. Роман Білецький та о. Степан Столярчук, сам колишній дивізійник. Після Св. Літургії була відслужена Панахида біля могили-пам'ятника Борцям за волю України та зложено вінець. До Служби Божої і Панахиди співав хор дивізійників під управою М. Добоша.

Рівночасно в неділю перед полуднем делеґати Братства Дивізійників Степан Мазурок і Роман Кобрин взяли участь у Сумівському Здвизі на Оселі СУМА в Елленвіл, де як представники Братства занимали місця на почесній трибуні рядом полковника Дивізії Е. Рена, який був м. ін. одним із викладачів на сумівському вишкільному таборі цього літа.

Після церковних відправ відбувся спільний обід уча-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Репрезентанти УНС і велика громада супроводили на вічний спочинок св. п. Володимира Гірняка

Св. п. Володимир Гірняк

Віндзир, Канада. — У вівторок, 11-го вересня, теперішні і колишні головні урядовці Українського Народного Союзу з головним предсідником Йосипом Лисогором у проводі, секретарі та інші урядовці і члени багатьох місцевих і довколишніх Відділів УНС та численні громадяни з місцевої громади і сусіднього Детройту супроводили в останню дорогу померлого минулої суботи видатного діяча-піонера, колишнього учасника Українських Визвольних Змагань, колишнього гол. контролера і востаннє почесного члена Головного Уряду Українського Народного Союзу св. п. Володимира Гірняка. Похоронні обряди почалися у вечірніх годинах вже в неділю та в понеділок, 10 вересня, панахидою, яку відправив в похоронному заведенні, при численній участі родини, приятелів і знайомих та громадян, о. Михайло Заяць. Після панахиди в понеділок промовив біля домовини гол. предсідник УНС Йосип Лисогір. У вівторок, 11-го вересня, похоронні обряди започаткували в передполудневих годинах відповідними відправами в похоронному заведенні місцеві українські душпастирі о. декан Василь Джурман та о. Михайло Заяць. Опісля тлінні останки були перевезені до місцевої церкви, де згадані душпастирі відправили заупокійну Святу Літургію. Після відправ домовину з тілом винесено до похоронного самоходу, який відвіз її на місцеве летовище та опісля літаком домовина була перевезена до Вінніпеґу, де і буде приміщена на вічний спочинок на місцевому українському католицькому цвинтарі. Після похоронних відправ родина і жалобна громада зійшлася на поминки в місцевому Домі УНО, де жалобну зустріч почав голова Дому Петро Назаревич, віддавши дальший провід зустрічі сердечному другові Покійного, з яким вони спільно промощували в Канаді шлях для організації Відділів УНСоюзу, колишньому довголітньому головному радному і тепер почесному членові Головного Уряду, Володимирові Дідикові з Детройту. Згадавши Покійного та його великі заслуги для УНСоюзу і Громади, п. Дідик прохав до слова і промовляли: о. Василь Джурман, головний предсідник УНС Йосип Лисогір, колишній заступник головного предсідника і тепер почесний член Головного Уряду УНС інж. Степан Куропась з Чикаґо, колишній головний контролер УНС інж. Іван Ващук, колишній гол. контролер і тепер почесний член Головного Уряду УНС Іван В. Іванчук та ін. На поминках були приявні дружина Покійного Стефанія, син Володимир з дружиною і дітьми, син Борис, головний радний УНС Євген Репета, друзі Покійного та його родини Микола Олек, п-і Іванчук і п-і Стефанія Пуцило, вдова по покійному головному касирові УНС Петрові, Іван Івасюк, усі з Чикаґо, секретарі та урядовці місцевих і сусідніх Відділів УНС та численні громадяни. У промовах, як і у приватних розмовах висловлювано найвищі признання для заслуг Покійного та великий жаль, що його вже не стало між живими.

Вістка від Покійного

В середу, 12-го вересня рано, саме в тому часі, як в редакції приготовлялася вістка про похорони св. п. Володимира Гірняка, пошта принесла листа від нього, датованого 7-го вересня, отже попереднього дня перед його смертю. До листа були долучені два вирізки з газети „Віндзор Стар" з того ж дня з матеріялами і коментарями дисидентського руху в СССР. В супровідному листі від сьогодні вже Покійного написано: „Якщо можете використати ці матеріяли на сторінках „Юкрейнієн Віклі", то зробіть це, бо саме тепер починає Західній Світ частинно приходити до розуму. В. Гірняк".

Справа затвердження Генрі Кіссінджера на державного секретаря може бути відкладена

Вашинґтон. — Затвердження Генрі Кіссінджера на пост державного секретаря може бути вдкладене на деякий час у зв'язку з інсталяцією підслухових апаратів до телефонів 17-ох урядовців та журналістів у 1969, 1970 та 1971-му роках. Наказ на інсталяцію тих підслухових апаратів мав дати сам Кіссінджер. Сенатська комісія для закордонних справ, яка тепер розглядає номінацію Кіссінджера на пост державного секретаря, вимагала від Департаменту справедливости передачі документів, зв'язаних з інсталяцією тих апаратів, але генеральний прокуратор Елліот Річардсон передав комісії тільки короткий меморандум. Сенатська комісія заявила, що потребує більше інформацій в цій справі, ніж було подано в меморандумі Річардсона. Сам Кіссінджер, виступаючи перед цією комісією, заявив, що інсталяція підслухових апаратів була потрібна для виявлення шляхів, якими таємні інформації продіставалися назовні. Він також сказав, що в майбутньому дав би згоду на таке втручання в персональне життя громадян тільки тоді ,коли існувала б загроза для безпеки країни. Сподіваються, що Г. Кіссінджер таки буде затверджений на пост державного секретаря, хоч це може статися пізніше, ніж цього хотів би Білий Дім.

Виступ танцювального ансамблю Петра Марунчака з Монтреалю та вибір „Міс Союзівки" будуть атракціями Дня УНС на Союзівці цієї суботи

Христя Товпаш
Міс Союзівка 1973

Союзівка, Керґонксон. — У найближчу суботу, 15-го вересня, на цій діткненій уже „першими подихами" осени оселі УНСоюзу в Кетскильських горах відбудеться традиційний фестиваль „День Українського Народного Союзу", головними атракціями якого буде виступ славного по цей і по той бік ріки св. Лаврентія танцювального ансамблю Петра Марунчака з Монтреалю і — головна атракція фестивалю — вибір нової „Міс Союзівки" на 1974-ий рік. Фестиваль відбуватиметься щодо дня точно у 80-річчя „Свободи", перше число якої появилося саме з датою 15-го вересня 1893-го року, і фестиваль почнеться короткою згадкою про цю подію. Майстром церемонії буде Аня Дидик. До забави і танців, які відбудуться після концерту та під час яких буде вибір „Міс Союзівки", гратиме оркестра „Рушничок".

Президент Помпіду прибув з відвідинами до Китаю

Пекін. — Відвідини французького президента Жоржа Помпіду комуністичного Китаю, куди він прибув 11 вересня, збігаються з дуже інтенсивною совєтсько-китайською полемікою на тему політики відпруження у світі і на тему совєтської політики в Европі у зв'язку з Европейською конференцією для справ безпеки та співробітництва. Французькі політичні кола не приховують цього, що справа Европейської конференції і совєтських намірів в Европі буде належати до головних тем в часі розмов Помпіду з китайськими комуністичними лідерами. Справа в тому, що вже від довшого часу китайські дипломати роблять всі можливі зусилля, щоб підірвати совєтські пляни в Европі і не допустити до того, щоб західні держави погодилися на леґалізацію совєтських загарбань в Европі. Свою дипломатичну акцію китайці ведуть, намагаючися переконати західні европейські держави, а Францію в першу черґу, в реальності совєтської загрози для Европи. У цьому московсько-пекінському „діялогу" позиція Франції особлива, враховуючи незадоволення французького уряду розвитком відносин на відтинку американсько-совєтських і німецько-совєтських взаємин. В оцінці французьких чинників, совєтська політика на сучасному етапі має на меті штовхнути Европу на шлях невтральности, її, як тепер популярно окреслюється, „фінляндизувати", щоб в той спосіб остаточно закріпити совєтську геґемонію в Европі. Таке французьке становище підтримує і з такою оцінкою згоджується Пекін і тому восьмиденні відвідини президента Помпіду в Китаю можуть принести ряд несподіванок і для ЗСА і для СССР. З французьких повідомлень можна зробити висновок, що Франція заінтересована тепер у поширенні зв'язків з комуністичним Китаєм, який вона визнала ще перед десяти роками, щоб в той спосіб скріпити свою міжнародну позицію в розгрі з ЗСА та СССР, а в першій мірі в обличчі заповідженого приїзду до Европи президента Ніксона та намагань американського уряду добитися перегляду за-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Уряд прем'єра Трудо здобув вотум довір'я

Оттава. — Уряд прем'єр-міністра П. Е. Трудо в понеділок, 10-го вересня, дістав вотум довір'я в парляменті. Таким чином закінчилася в Канаді політична криза ,яка існувала протягом кількох останніх тижнів. Провідник Проґресивно - Консервативної партії, яка має в парляменті тільки 2 голоси менше, ніж Ліберальна партія прем'єр-міністра Трудо, вніс був заяву, що парлямент не має довір'я щодо спроможности Уряду розв'язати проблему високих коштів прожитку. Коли б більшість членів парляменту була заявила, що згоджується з твердженнями провідника Проґресивно-Консервативної партії, то П. Трудо мусів би зрезиґнувати. Але 129 членів парляменту заявило своє довір'я до уряду, а тільки 102 було проти. Разом з послами Ліберальної партії голосували також посли з Нової Демократичної партії та з партії Суспільного Кредиту.

Г. КІССІНДЖЕР В СПРАВІ СОВЄТСЬКИХ ДИСИДЕНТІВ

Вашинґтон. — Під час свого свідчення перед сенатською комісією для закордонних справ, яка тепер розглядає номінацію Генрі Кіссінджера на пост державного секретаря, Кіссінджер зайняв становище щодо справи совєтських дисидентів. Кіссінджер сказав, що він та інші урядовці особисто висловили совєтським властям своє стурбування зростом репресій в Совєтському Союзі, але, що він не думає, що Америка повинна офіційно складати в цій справі протест, або старатися сполучити питання внутрішніх змін в Совєтському Союзі з поліпшенням відносин тої країни з ЗСА.

Патріярх Пімен підтримує совєтську політику

Москва. — Газета „Голос родіни" ч. 65 за серпень 1973 опублікувала інтерв'ю свого кореспондента з московським патріярхом Піменом, який зайняв становище до совєтської зовнішньої політики. За словами патріярха Пімена, „наше православне духівництво й діти церкви — громадяни Совєтського Союзу з великим одобренням відносяться до справді миролюбної політики совєтського уряду, яка являється віддзеркаленням прагнення до миру багатонаціонального населення нашої великої батьківщини. Разом з цим я повинен справедливо відзначити, що точно такою є позиція всіх віруючих громадян Совєтського Союзу... Само собою зрозуміло, що наші вірні співгромадяни енерґійно працюють разом з усіми совєтськими людьми для справи охорони миру, що здійснюються посередньо на підприємствах, в колгоспах, в установах. Представники Російської Православної Церкви і інших наших церков та релігійних об'єднань приймають активну участь в діяльності таких важливих суспільних організацій, як Совєтський комітет охорони миру, Совєтський комітет для европейської безпеки, Союз совєтських товариств дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами і інших. Разом з цим декілька релігійних об'єднань в нашій країні, в тому числі Російська Православна Церква, активно приймає участь в праці таких впливових міжнародних організацій, як Всесвітня рада миру, чи Міжнародний комітет для европейської безпеки... Єпископат, клер і миряни нашої Церкви з великим задоволенням прийняли повідомлення про великої ваги подію — переведення в жовтні ц. р. в Москві Всесвітнього конґресу миролюбних сил за міжнародну безпеку і роззброєння, за національну незалежність, співробітництво і мир. Ми розглядаємо цей форум, скликаний на широкій основі, як важливий крок на шляху до створення справді мирного і справедливого життя для всього людства. Ми маємо намір приймати участь в підготовці і переведенні цього Конґресу і надіємося, що його ідеї знайдуть позитивний відгук в релігійних колах всіх країн світу".

Найвищий речник Російської Православної Церкви, ясно і виразно уточнив, кому сьогодні служить очолювана ним церква.

ЗІНОВІЯ КРАСІВСЬКОГО ПЕРЕВЕЛИ В ПСИХІЯТРИЧНУ ЛІКАРНЮ

Гельсінкі, Фінляндія (УІС „Смолоскип"). — Сюди дісталася вістка, що українського письменника і довголітнього політичного в'язня, Зіновія Красівського, перевезли навесні цього року з Владимірської тюрми до Спеціяльного психіятричного шпиталя (СПБ) в містечку Сичівка, в Смоленській області.

Зіновій Михайлович Красівський народився в 1930 р. на Львівщині. В 1947 р. він разом з батьками був депортований на Сибір. По дорозі, молодий 17-річний юнак втік, повернувся домів, де його знову зловили і засудили на 5 років ув'язнення в концтаборі. Після відбуття покарання, він жив деякий час в Караґанді і працював в шахті. В часі обвалу шахти, він був важко поранений і став інвалідом другої категорії, що уможливило йому повернутися в Західню Україну.

Повернувшися в рідну місцевість, З. Красівський продовжував вчитися, закінчив філологічний факультет Львівського університету і опублікував ряд наукових статтей. В часі студій він написав великий роман „Байда" про основника Запорізької Січі. В 1967 р. він був заарештований з групою молодих діячів, яким КҐБ закинуло створення підпільної організації — „Український Національний Фронт", головою якої мав бути молодий учитель Дмитро Квецько. Ця організація видавала журнал „Батьківщина і Воля", в якому мав друкувати свої поезії і статті також З. Красівський.

(Згідно з одержаними тут інформаціями, два числа цього журналу були знайдені і сконфісковані КҐБ-істами, в серпні 1973 р. в одного студента, який їхав через Ленінґрад до Фінляндії).

В 1967 р. у Львові відбувся суд над членами УНФ. З. Красівського засудили за статтею 56 КК УРСР („зрада батьківщини") на 5 років тюрми, 7 років таборів суво-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Акад. А. Сахаров підтвердив факт затруювання Леоніда Плюща у Дніпропетровській психіятричній лікарні-тюрмі

Москва. — У своїй заяві з приводу розгорненої проти нього минулими тижнями в совєтській пресі погромницької кампанії, акад. Андрей Сахаров ствердив, що головним його завданням була і є боротьба за відкрите суспільство, демократизацію, вільну зміну думок і пошану основних людських прав, підтверджуючи в цій заяві також факт затруювання відомого київського науковця математика Леоніда Плюща галоперідолом у Дніпропетровській психіятричній лікарні. „Я виступаю на оборону потоптаних прав моїх друзів, запроторених в табори і психіятричні лікарні, — заявив А. Сахаров, — на оборону Шіхановича, Буковського, Григоренка, Плюща, Амальріка, Борісова, Файнберга, Строкатої і багатьох інших. Я не можу вважати цих моїх виступів за наклепи на нашу систему, як це приписують мені [совєтські] газети. Я визнаю за важливе, щоб людські права в нашій країні користувалися не гіршою охороною, як у країнах, що встановляють нові дружні взаємини з нами, щоб наші міста і села і наше внутрішнє життя були відкриті, як у тих країнах, і для чужоземців і для своїх же громадян, включно з місцями ув'язнень, психіятричними лікарнями і з місцями перебування і праці тих, що були звільнені умовно з ув'язнення. Нехай у приявності представників „Червоного Хреста" буде проведене усунення варварських „заборол" із вікон совєтських тюрем і нехай вони зупинять руку тих кримінальних злочинців, що затруювали галоперідолом Леоніда Плюща в пеклі Дніпропетровської психіятричної лікарні-тюрми". Була поширена заява Сахарова і передана закордонним журналістам з метою спростувати закиди режимних чинників, що він є ворогом будь-якого співіснування із Заходом.

Поширено українознавчі студії на Іллинойському Університеті в Чикаґо

Чикаґо (М. С.) — Як відомо, заходами Комітету Сприяння Українознавчим Студіям у стейті Іллинойс, Стейтовий Університет — Чикаґо Серкл ще в осені минулого року увів у свою програму виклади з української культури, літератури і мови. Ці виклади, які започаткував був Мирослав Семчишин (який постійно викладає на іншому стейтовому університеті), мали доволі гарний успіх: у мин. акад. році з приблизно 200 українських студентів цього ж університету 82-ох вписалось на українознавчі предмети і складали іспити з усіх трьох дисциплін. У цьому акад. р. 1973/74 департамент славістики згаданого університету, в порозумінні і за згодою Комітету, заанґажував на постійного викладача українознавчих предметів відомого українського поета-есеїста і автора цілого ряду наукових статтей, проф. Богдана Рубчака з Ратґерс університету. Згідно з інформаціями департаменту славістики, проф. Б. Рубчак оголосив у цьому осінньому кварталі такі виклади (в анг. мові): 1. З циклю „Аспекти української культури" він викладатиме: фолкльор і мітологія; 2) З циклю „Українська література" — Шевченко і український романтизм; 3) З циклю „Порівняльні слов'янські літератури" — Пушкін, Міцкевіч і Шевченко. На всі ці три виклади проф. Рубчака вписалась достатня скількість студентів, а ті студенти, що не мали ще змоги вписатись, зможуть це зробити під час додаткової реєстрації у другій половині вересня. Департамент славістики згаданого університету сподіється, що можливо ще у цьому акад. році вища університетська влада затвердить славістику як головний предмет студій (мейджор), а тоді українознавчі предмети будуть вимагані від кожного кандидата як обов'язкові для одержання відповідного диплому.

Введення і дальша розбудова українознавчих студій на репрезентативному стейтовому університеті в Чикаґо це заслуга громадського Комітету, тепер очоленого інж. Дм. Григорчуком і п. Я. Ганкевичем як секретарем-скарбником. Цей Комітет, виконуючи складений з університетом договір, вплатив уже другу частину договірної суми 5.500 долярів (третя і остання в цій же висоті буде вплачена в наступному році) і сподіється, що українська громада в Чикаґо активно підтримає його в цих акціях, які відкривають нові і надійні горизонти перед більшістю нашої академічної молоді у цьому місті.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Своєчасні перестороги

Усе частіші поїздки наших людей в Україну, чи точніше в Українську ССР, в тому числі й осіб не тільки з-поміж заробіткової, але й політичної еміграції, і все відчутніші наслідки тих відвідин, що проявляється у збаламученні деяких одиниць, які падуть жертвами совєтської пропаганди і перфідної політики окупаційного комуністичного режиму в Україні, починають викликувати оправдані застереження. Висловом цього затривоження за ідейну настанову й політичну свідомість української еміграції була надрукована 15 липня ц. р. стаття в австралійській „Вільній Думці" п. н. „Це дорого не коштує" й опубліковане востаннє в українських еміграційних газетах, між ними й у „Свободі", звернення митрополита УПЦ В ЗСА й УАПЦ у вільному світі Владики Мстислава до священиків і вірних очолюваних ним Церков з пересторогою проти поїздок в Україну для відвідування їхніх рідних чи й просто для цікавости.

В названій статті „Вільної Думки", редакція цього українського тижневика в Австралії, пригадує приклад сьогоднішньої Польщі, комуністичний режим якої, змінивши погромницьке ставлення до польської еміграції, запрошує її не тільки до „патріотичної співпраці", але й пропонує допомогу для польських еміграційних установ, шкіл, мистецьких ансамблів тощо і добивається поступової зміни негативного ставлення польських емігрантів до актуальної антинародної політики Варшави й Москви і її справжніх тенденцій. Теж саме починає діятися також на українському фронті: деякі українці, поїхавши в совєтську Україну, починають проголошувати, що там ситуація покращала, що ніякого опору там немає, що Дзюби, Морози, Сверстюки і Чорноволи це тільки одиниці з-поміж „невдоволених інтелектуалістів". Дехто ж, побувавши в СССР під безпосередньою „обробіткою" органів КҐБ, вертається застрашений і боїться виявити хоч крихту правди про справжнє становище в Україні, або ж навіть відходить взагалі від активної участи в громадському і політичному житті еміграції. А ще дехто вертається може, як не завербований, то заплутаний в сіті КҐБ. Кінчається стаття „Вільної Думки" пересторогою: „Той, хто їде до СССР на відвідини рідних, мусить пам'ятати, що їде на відвідини у царство диявола".

На такі ж небезпеки від поїздок в Україну і відвідини своїх рідних звертає увагу Владика Мстислав, пригадуючи, що совєтські поліційні чинники проводять дуже докладну перевірку „політичної метрики" кожного українця, який виїжджає в Україну, ще перед його виїздом туди і під час його перебування в Україні стежать не тільки за кожним його кроком і словом, але й реєструють кожен факт його розмов з місцевими людьми, в тому ж і найближчими рідними, шантажуючи їх у потребі для своїх цілей. Багатьох „туристів" совєтські поліційні чинники, нерозважних і слабших характером, органи КҐБ просто завербовують для своєї роботи вже на місцях поселення на Заході, тероризуючи їх погрозами репресій проти їх родин в СССР. Особливу увагу приділяє КҐБ прибулим туди священикам, використовуючи знову ж їх недосвідченість чи нерозважність. Взявши все це до уваги, зокрема ж сьогодні, в час посилення терору в СССР у відношенні до національнодумаючих людей в Україні, Митрополит Мстислав дораджує вірним стриматися від поїздок в Україну і категорично забороняє будь-які самовільні подорожі в Україну, до СССР і зокрема в Україну, священикам очолюваної ним Церкви.

Обидві ці перестороги дуже своєчасні й потрібні і їх повинен взяти до уваги кожен із тих, що вибирається з відвідинами в Українську ССР. А охочих їхати туди все більше, їдуть не тільки православні священики, але й католицькі, не вагаються виїжджати туди туристами навіть і ті, що змагалися колись із зброєю в руках проти сьогоднішніх московських окупантів України. А наслідки можуть бути, а то й уже деколи є — трагічними, не тільки для окремих осіб, але й для цілої української справи.

З думкою про ліквідацію націй

В інтерв'ю заступника голови Президії Совєтської соціологічної асоціяції і голови секції для вивчання сім'ї, проф. А. Г. Харчевого, яке було опубліковане в газеті „Голос Родіни" за серпень 1973 року, багато мови про „мішані шлюби в СССР" та про те, яке значення міжнаціональних шлюбів для майбутнього СССР. Як видно з інтерв'ю, товчком для нього стали поширені на Заході закиди, мовляв, міжнаціональні шлюби сприяють в СССР асиміляції і русифікації населення. Проф. Харчевий намагається цей закид опрокинути, заявляючи, що „це, звичайно, неправда", бо в СССР „ніхто і ніколи ціллю політики не ставив фізичне змішування народів. Ніхто не визначував національного складу сімей, ніхто не забороняв і не стимулював одні роди шлюбів зі шкодою для других".

Таке формальне ствердження, що його зробив совєтський соціолог, суперечить всьому тому, що він сам у цьому ж інтерв'ю на тему міжнаціональних шлюбів сказав, говорячи про те, що „ріст міжнаціональних шлюбів свідчить про перемогу нашої ідеології, віддзеркалює прогресивні тенденції в суспільстві: наближування національних культур, скріплювання морально - політичної єдности суспільства, ширину і багатовидність зв'язків і контактів між людьми різних національностей, ріст поваги до культури інших народів, закріплення рівноправности жінки... На рості міжнаціональних шлюбів позначилися соціялістичні переміни в суспільстві, індустріялізація, ріст культури, переборення національних і релігійних перегородок".

Очевидно, цю вперту совєтську фразеологію, якою, звичайно, закривається в СССР дійсність, треба розшифрувати, щоб побачити, що фактично за нею криється і що зі собою несуть міжнаціональні шлюби народам СССР. Відповідаючи на запит кореспондента про мову „міжнаціональних сімей, совєтський вчений підкреслив, що сім'ї стають найчастіше двомовні", а коли мішана сім'я живе у іншонаціональній республіці — то тримовні. Найчастіше, — заявив совєтський соціолог, — „в подібних випадках загальносімейною мовою стає мова російська". В цьому висновку, як бачимо, криється вся суть міжнаціональних шлюбів, їхня небезпека і мотиви, якими керується совєтський режим, стосуючи політику плянового вимішування населення, як найефективнішого засобу асиміляції і русифікації. Навіть закладання родин, що в усіх країнах і націях світу є першою і основною базою самозбереження і росту, в совєтській рабовласницькій імперії використовується для народовбивства в національному розумінні.

Микола Плавюк

ПРО II СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

II

СКВУ і український політичний світ

Дотеперішня дискусія в цьому питанні доволі жива, виходить з різних точок зору, але небагато розв'язує саму проблему. Якщо я правильно розумію дискутантів, то вони видвигають такі моменти:

а) В програмі II СКВУ більше часу віддано політичним справам, ніж пекучим проблемам українців у країнах їхнього поселення. Іншими словами — забагато політики.

б) Дехто з дискутантів робить протилежні закиди, зокрема, якщо мова про минулу діяльність Секретаріяту СКВУ. В їхній опінії Секретаріят мусів би діяти немов державний кабінет, бо лише великими маштабами роботи можна розв'язати потреби української справи. В опінії тих дискутантів, Секретаріят СКВУ мусить віддати більше уваги зокрема міжнародній акції.

Дехто з дискутантів підсуває думку, що „визвольна боротьба" і „допомога Україні" — це порожна фразеологія, яка авторів до нічого не зобов'язує. Дехто твердить, що політичні акції, спрямовані на допомогу Україні, повинні бути диктовані лише політичними партіями, а не СКВУ.

в) Врешті є голоси, що СКВУ може бути конкуренційним центром до українських політичних центрів. Одночасно не бракує протилежних голосів у дискусії, що лідери наших партій не зуміли навести порядку в своїх партіях — кинулися на ґрунт СКВУ —— щоб там просувати свої концепції.

Я свідомо вичислив ряд взаємосуперечних думок і поглядів, висловлених в дискусії на адресу минулої діяльности Секретаріяту СКВУ, як і відносно його завдань в майбутньому.

Очевидно, що на тлі такої розбіжности поглядів не легко знаходити відповідь на ці дуже складні питання. До них треба підходити обережно в свідомості того, що СКВУ діє як речник українства у вільному світі як цілости, а не лише окремих країн.

Я мав змогу відвідати в останніх 5-ти роках українські поселення на всіх континентах, крім Австралії. Помилку роблять ті, які цілість життя нашої спільноти у вільному світі міряють з позицій, які випливають із стану українського життя, наприклад, в Канаді чи ЗСА. Дехто настільки задивлений на успіхи чи труднощі нашого життя в ЗСА чи Канаді, — що через це фальшиво оцінює інші українські поселення.

Зокрема дехто з дискутантів на терені Канади пропонує, щоб СКВУ діяв як інституція, що є на сторожі національних і культурних інтересів не лише старших віком людей, але й дітей, відношення яких до України дуже абстрактне... Для тих дискутантів, перше завдання СКВУ — задовольнити потреби й стимулювати розвиток національного і культурного життя в різних країнах нашого поселення.

Ці тези дехто ставить, як альтернативу до небезпек, які випливають з політизації СКВУ.

Я вже вказав на те, що в різних кранах є різні наші поселення і по різному вони розуміють вагу політичної дії в житті тих спільнот.

Чи подумали оборонці цих тез, що станеться з КУК, УККА чи іншими Централями, якщо б хтось їм запропонував, щоб вони викинули із своїх завдань всі політичні завдання і віддали всю свою увагу для такої благородної дії, як, наприклад, стимулювання нашого культурного життя серед нашої спільноти?

Чи взагалі були б можливі осяги української групи в Канаді без нашої політичної акції, яка себе найкраще виявила дією українських послів, сенаторів, членів кабінету?

Якщо ми покликаємося на абстрактність в і д ношення наших дітей до України — го чим пояснити найактивнішу ролю нашої молоді, студентства в акціях протестів, маніфестацій, збирання підписів в обороні переслідуваних в Україні.

Здається, що оборонці цієї гези не додумали наслідків відполітизування н а ш ого життя до кінця. Вони були б фатальні і не лише не допомогли б зберігати й кристалізувати українське національне й культурне обличчя в світі — але навпаки. Відполітизування нашого життя доведе до занепаду цілости життя нашої спільноти. Це проста дорога до денаціоналізації чи асиміляції молодого покоління. До речі цей процес інспірують і так неприхильні нам чинники, так, що зовсім не маємо потреби витрачувати наших сил і засобів на популяризацію його. Нам треба мобілізувати всі наші сили на протидію йому.

Виходячи з таких позицій, СКВУ очевидно має нелегке завдання спрецизувати своє становище на відтинку політичної дії так, щоб не бути в конфлікті з іншими дискутантами, які з інших причин мають претенсії до СКВУ.

Відомо, що перед Першим СКВУ в 1967 р. були голоси, що СКВУ стане конкурентом до наших політичних середовищ. Були голоси, що наш політичний світ був поминений на I СКВУ і крім привітів не мав змоги брати участи в I СКВУ. Якщо воно навіть було так, то

(Закінчення на стор 3-ій)

Осип Залеський

НА МУЗИЧНІ ТЕМИ

До обговорення думок на цю тему спонукали мене дві статті у „Свободі", а саме „Голос спротиву окупантові" та „Культурна політика і наша діяспора", основні думки яких тут наводжу: „Нам, українцям в діяспорі, а особливо американським українцям, треба собі ще раз добре усвідомити ту важливу ролю, що її на нас накладає Рідний Край... Чи заслуговуємо на те, щоб нас в Україні уважали Меккою? Чи, живучи на волі, виконуємо ми вміру всіх наших можливостей почесну ролю Мекки?" (О. К. „Свобода" ч. 159). „Ми раз-ураз підкреслюємо, що ми відрізняємося від усіх інших слов'ян нашою мовою, культурою, звичаями, піснею, танцями, мистецтвом, але в той самий час занедбуємо розвиток тих культурних вартостей" (д-р Андрій Шуль: „Культурна політика і наша діяспора", „Свобода" ч. 158). У цій же статті А. Шуль згадує про працю наших покійних уже О. Кошиця і М. Гайворонського, яку вони розвинули були перед п'ятидесяти роками в ЗСА на музичному полі. І що ж, чи їхню працю хтось розвинув і поширив по смерти М. Гайворонського і виїзді О. Кошиця до Канади? А започатковане діло треба було продовжувати і за цих п'ятидесят років мати вже поважні висліди праці, тимпаче, що прибула нова іміґрація з фаховими силами і великими „плянами".

А тим часом і досі нема навіть фахової організації чи об'єднання музик українців, хоч їх на терені ЗСА більше ніж образотворчих чи театральних мистців, які мають свої фахові об'єднання і працюють з успіхом у своїх ділянках. Одинока музична організація на терені ЗСА це Український Музичний Інститут у Ню Йорку зі своїми відділами по більших скупченнях нашого поселення в ЗСА, але УМІ це шкільна організація, якої завданням є вчити нашу молодь і це завдання УМІ виконує з успіхом при жертвенній праці своїх членів. Проте, немає в нас музичного товариства чи подібної організації, яке об'єднувало б не лише учителів музики, але також композиторів, музичних виконавців, музичних письменників, рецензентів і вчителів, що не працюють у системі УМІ. Таке музичне товариство мало б формувати наше музичне життя, репрезентувати наш музичний світ та допомагати молодим адептам у їхній праці, чи їхніх починах, влаштовувати молодим виконавцям концерти, подбати про видавання нових музичних творів і подібне. Нема такої організації, й тому наше музичне життя не лише не розвивається, а навпаки, нидіє.

Завдяки кільком ідейним одиницям хору „Дніпро" в Міннеаполісі, появлявся десять років журнал „Вісті", одинокий музичний журнал в українській мові у світі, але через мале зацікавлення нашої читацької публіки і брак фондів, журнал перестав появлятися.

Перед роками створився був „Союз українських хорів" який міг виконати дуже корисну працю, бо хорів на терені ЗСА немало. Але цей Союз показався „мертвородженим", бо його діяльність не проявляється. А скільки доброго міг би зробити такий Союз для піднесення нашої культури, не лише хорової, влаштовуючи музичні фестивалі по більших містах ЗСА і тим самим пропагуючи наше музичне мистецтво та ознайомлюючи з ним наших громадян і загалом музичний світ, який в багатьох випадках зараховує наших композиторів чи музичних виконавців до „русских" і за це ми нарікаємо. Та самими словами чи теоретичними протестами нікого не переконаємо, бо для цього треба, що так скажу, доказового матеріялу. До дальших завдань такого Союзу Хорів було б допомагати хорам у підборі творів для виконування, щоб наші хори не співали все ті самі твори, проголошувати конкурси на нові твори і подібне.

Музичне Товариство, про потребу якого я згадав, мало б дещо ширший засяг праці. Пригадаймо собі ролю Музичного Товариства ім. М. Лисенка у Львові, яке по Першій світовій війні, разом зі своїми відділами в Галичині, було осередком нашого музичного життя, провадило не лише музичні школи по більших містах, але було тим центром, у якому скупчувалася праця наших музик, до якого зверталися ті чужинці, що хотіли дістати відомості про наші музичні надбання, про нашу музичну культуру. Членами такого Музичного Товариства можуть бути не лише фахові музики, але також особи, що цікавляться музикою і бажають допомагати в її розвитку; вони можуть бути помічними в адміністрації товариства, в приєднуванні членів, матеріяльних засобів і подібне, тоді, коли фахові музики гуртуються для спільної праці в своїх секціях. Так було в названому Музичному Інституті у Львові і праця давала гарні висліди.

На цю тему мав я декілька розмов з музичними діячами в Ню Йорку, але без успіху, бо хоч вони признавали потребу такого Товариства, проте не приклали рук до його основування. Реалізація такого пляну мусить вийти з осередку, де є найбільше скупчення покликаних для цього людей. Якщо старшій ґенерації на цьому не залежить, чи не мають „сили" для переведення його в життя, то повинні знайтися одиниці з молодого покоління, що розуміють вагу і ціль такої організації та рушать справу з місця.

Констатин Біда

ПЕРЕД КАРТИНАМИ МИХАЙЛА МОРОЗА

Історія українського мистецтва знає багато видатних майстрів образотворчого мистецтва, і до них треба зарахувати одного з найвизначніших сучасних пейзажистів і портретистів, Михайла Мороза. Ім'я мистця широко відоме нашому суспільству в Україні та в західньому світі. Воно відоме і не-українському світові в Америці та в Західній Европі. Його картини прикрашують неодну галерію образів і не одна українська родина насолоджується красою його пейзажів і типічністю його портретів.

Михайло Мороз багато більше відомий як пейзажист, хоч він завжди твердить, що його дійсним жанром є портрет, і що тільки життьові обставини веліли йому зайнятись більше пейзажним жанром. І дійсно, в мистецькій продукції Мороза знаходиться велика кількість добрих портретів, а серед них величний портрет Митрополита Андрея Шептицького і портрет Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого, над яким мистець працював в час свого перебування в Римі. Портрети цих великих постатей в історії української Церкви належать до його шедеврів. Деякі портрети, як, наприклад, митрополита Андрея Шептицького, такі близькі його серцю, що він рішив на постійне задержати їх у своїй приватній пребагатій ґалерії.

У картинах Мороза видно руку мистця, який пройшов довгий шлях творчої праці. Вже як учень школи Олекси Новаківського у Львові у двадцятих роках він здобув кілька відзначень та нагород. У 1943 р. йому признано першу нагороду на львівській виставці 108-ох мистців. З виїздом на Захід починається популяризація його творів серед европейського і північно - а м е риканського суспільства. Він влаштовує ряд своїх виставок в американських у н і в ерситетах, одержує признання та нагороди на американських виставках образотворчого мистецтва, серед яких треба підкреслити цінну нагороду на американській виставці в Ню Йорку в 1968 р. Американські мистецькі критики в таких журналах як „Арте", „Арт Ньюз" та інші високо оцінюють його творчість, відмічуючи, що твори нашого мистця пригадують перлини Сезана. Критика відмічує також, що творчий шлях мистця це шлях постійної праці, удосконалення і шукання нових доріг у мистецтві. В картинах Мороза є елементи реалізму, але в них виразно помітні впливи імпресіонізму школи Новаківського та Академії Мистецтва в Парижі, в якій він студіював. Його картини притягають увагу висококваліфікованих к р и тиків, бо він створив свій власний стиль, в якому симбіоза реалізму, експресіоналізму та модернізму. Але Морозовий модернізм не має нічого спільного з тим сучасним модернізмом, у якому, у більшості, помітне заперечення краси, втеча від життя і все те, що тільки бентежить око глядача. Абстрактні первні у його пейзажах гармонійно сполучені з реалістично -експресіоністичними первнями.

Мистецтво Мороза виросло з життя і природи, яку він так безмежно любить і глибоко переживає. Його пейзажі це рефлекс його власної індивідуальности, повної нових ідей, глибокого відчуття життьових феноменів, повної життя і динаміки. Його концепція краси не у спокійній декоративності. Його полотна Кетскильських гір, шпилів Колорадо, узгір'я Мейну чи вічно шумл и в ого побережжя Ню Джерзі живуть повним життям. Ці полотна це заперечення стагнації і маразму. Його море вічно пінисте, постійно хвилююче. Око мистця схоплює хвилю, яка білою піною розбивається об беріг океану; у глядача родиться асоціяція з голосним шумом морської стихії. Білозелені бризки розлітаються по піщаному побережжі, але поки вони зникнуть, надлітає друга хвиля і вона ось-ось, розбившись, наповнить гулом морське побережжя. На полотні Мороза в одному епізоді зображений наворотний, вічний процес морської стихії. О. ось серед Кетскильських гір пливе потік, його води піняться, пробиваючись крізь каміння, забарвлюючи білою піною тісні, камінисті протоки і глядач майже прислухається до шуму гірської річки, яка журчить на тлі барвистої гірської природи. А от під скелястими горами тихо просуваються води ріки. Її плесо майже неповорушне, і в ньому різнобарвною панорамою відбиваються верхи синявих гір зі своїми темними обривами, з пасмом темно - зеленого підгірського лісу і з зарисами осічених сонцем прибережних каменів. По-мистецьки змальовує Мороз воду і в тому відношенні він нагадує іншого великого українського майстра пейзажу старшого покоління, Володимира Орловського, хач прекрасні пейзажі Орловського менше динамічні. Орловський — майстер деталю і спокійної пейзажної панорами, повної простоти і правди, а Мороз — майстер пейзажу, повного життя і неспокою, творець барвистих картин могутньої природи. Його живий і неспокійний темперамент не дозволяє йому на деталізацію краєвиду. Надаючи великої ваги композиції свого твору ,і тому, працюючи над деякими полотнами надзвичайно довго, він дає цілісну панораму, підпорядковану одному законові світла, барви, перспективи й ідеї. Його картини не мають нічого із спокійної фотографічної об'єктивности.

Володіння кольором у Мороза надзвичайне. Черпаючи свою силу і надхнення з

(Закінчення на стор. 4-ій)

К. Крупський

ПРО НЕГРІВ І ЖИДІВ

(6)

Деякі американські виховники уважають, що расову різницю можна усунути освітою. Наприклад, в минулому році один американський професор написав довгу статтю в журналі „Сатердей Рів'ю". В тій статті він описав, які труднощі прийшлось йому поборювати, щоб впровадити студентів негрів в ділянку науки, в якій вони ставали б самостійними дослідниками та професіоналістами. Багато енергії коштувало того професора, щоб хоч малу частину з тих, що почали досліді лябораторійні праці, вдержати до кінця. Однак, в тих, що мали осяги, здобуваючи професійні звання, каже він, зникала расова різниця.

Погоджуємось з тим, що освіта усуває різні упередження, але сумніваємось в тому, чи освіта і науковість можуть вповні затерти почуття расової приналежности.

Варто б згадати і те, що авторка переводить цікаву критичну аналізу духовости негрів і жидів. Для цього наводить вона фолкльорні пісні, які мали б вказувати на те, чим в більшості живуть негри, а чим живуть жиди. При цьому вона не ощаджує критичних зауважень ні одним ні другим. Наприклад, на стор. 185 читаємо „Емоційність негрів зроджена негритянством, а в жидів жидівством, є такою інакшою, як інакшими є пережиття кожної із цих груп. В ЗСА жиди мають почуття вини, в той час, як негри терплять від почуття сорому".

Зовсім ясно, що і в стані політично-економічного посідання і під оглядом духової культури між неграми і жидами є величезна різниця. Негри перевищають жидів тільки кількістю і тому зовсім справедливо на стор. 174 авторка пише: „Відмінно від сіоністів, які після двох тисяч літ блукання по пустині віднайшли свою батьківщину, негритянськ и й націоналізм щойно почав свою Одиссею".

Нам здається, що дуже важко робити порівнян н я жидівських досягнень не тільки з тим, що здобули негри, але навіть з досягненнями будь-якої іншої білої етнічної групи в ЗСА. Однак, коли порівняємо поступ негрів з поступом іншої численної групи американської спільноти, а саме, з прогресом мексиканців, які також „борються" за рівні права, то побачимо, що негри в останніх двох десятиліттях здобули велитенські досягнення.

Це не наші здогади, а твердження тих, що ближче слідкують за цими справами. Наприклад, два роки тому періодичний додаток щоденника „Денвер Пост" п. н. „Вонус" був присвячений справі мексиканців. Один з авторів цього додатку (сам мексиканець) у своїй статті з виразним признанням оцінював негрів, їхню зорганізованість і потенціял. Він немов з тугою робив порівняння між тим, що посідають негри, а тим, що здобули мексиканці. Його статистичні дані про інтелектуальні сили негрів, їхні освітні установи, зорганізованість та інше, видавались авторові неосяґненою мрією для мексиканців.

Правда, що самі негри не вдоволяються тим поступом, а часто ставляться до нього скептично. В денверському щоденнику „Рокі Мавнтейн Ньюз" була надрукована 1-го серпня ц. р. стаття п. н. „Таблиця чорного прогресу", автором якої є постійний кореспондент цього щоденника Чарлі Стон, що сам є негром.

Стон аналізує статистичні дані про прогрес негрів, подані, як сказано, недавно Американським Цензусо в и м Бюром. Свою статтю починає Стон цитатою афористичного вислову Дізраелі, який сказав „Є три роди брехні: брехня, клята брехня і статистика".

Вже сама цитата вказує на скептицизм автора до дуже імпонуючих цифр названої державної у с т а н ови. Шкода, що з огляду на розмір цієї статті не наводимо тої статистики, яка таки свідчить про великий поступ негрів у високій освіті, затрудненні і т. п.

Судячи безсторонно з досвіду можемо сказати, що ті цифри не є голословними. Щоденно бачимо по американських установах і підприємствах, як суворо перестерігають квоти приймання негрів до праці. Багато підприємств зобов'язані робити точні звіти про це. Зрозуміло, що покращала також справа мексиканців та інших меншостей.

Уся країна, а з нею і світ бачили, як на останній інавґурації през. Р. Ніксона співачка, що розпочала церемонію національним гимном, була негритянкою, а першим релігійним представником, що провів молитву, був негр. Ці речі не були тільки сухою декорацією, а таки мають значення в житті демократичної спільноти. Вони пригадують про те, що негри таки зробили величезний поступ і якщо деякі жиди ставлять собі негрів за зразок у відпорності до асиміляції, то ми сміло могли б поставити їх за приклад в цьому аспекті не тільки нам у діяспорі, але й також нашим людям в Україні, які тепер мусять переживати сильний тиск русифікації.

Вкінці варто б згадати і те, що в книжці є кілька дуже коротких згадок про українців. Вже в самому прологові філядельфійський власник с п л ю н д р ованої камниці Макс Ґордон каже, що подібне він переживав в Україні в 1919 р. (стор. 4-5).

На сторінці 264, одним реченням згадано „ганебний погром Хмельницького в 1646 р., який почався війною проти польських католицьких панів гнобителів у російській православній Україні, а закінчився різнею жидів, які збирали данину за уродини, хрещення, вінчання і похорони".

Думаємо, що наведеного не треба уважати за якийсь напад на українців, не зважаючи на те, що боротьба Хмельницького не була погромом проти жидів, а революцією проти тих, що гнобили чи допомагали гнобити, — це одно, а друге, що в книжці є гостріші згадки проти англійців за вигнання жидів ще далеко перед Б. Хмельницьким.

(Кінець.)

ЗІНОВІЯ КРАСІВСЬКОГО ПЕРЕВЕЛИ В ПСИХІЯТРИЧНУ ЛІКАРНЮ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

рого режиму і 5 років заслання — за „співучасть в творенні УНФ, видавання нелегального журналу „Батьківщина і Воля" та розповсюдження понад 7 тисяч націоналістичних летючок".

Після суду, З. Красівського перевезли до Владимірської тюрми. В 1969 р. він, разом з М. Горинем, Л. Лук'яненком й І. Кандибою, перебував в 11-му корпусі тюрми, в спеціяльному відділі, де їх постійно отруювали і звідки вдалося передати на волю їхній апель до ОН, повний драматизму про людські терпіння і жорстокість совєтської влади. В грудні 1970 р. він разом з іншими в'язнями брав участь в голодівці з нагоди Дня Конституції і проголошення Універсальної Деклярації Людських Прав. В цьому часі на кількох високих Школах України з'явилися летючки за підписом З. Красівського, що трактувалося як провокацію КГБ, щоб був претекст наново його судити та піддавати новим тортурам.

Будучи під постійним тиском, моральним і фізичним, З. Красівський писав у тюрмі вірші, які назвав „Невольничі плачі", пов'язуючи їх з невольничими думами колишніх запорізьких козаків. Цілу цю збірку, як рівнож велику поему „Апокаліпсис" (або „Відкриття") вилучила у нього тюремна сторожа при одному з обшуків. За це його обвинувачено в розповсюдженні поезій „націоналістичного змісту". Тюремна команда і місцеві „експерти", познайомившися з творчістю З. Красівського, проголосили його „божевільним". Майор О. М. Бутова, начальниця 11-го корпусу медичної служби, тоді заявила „Як можна писати націоналістичні вірші у Владимірській тюрмі? Нормальна людина цього робити не може... Красівський — сумашедший..."

В зимі 1972 року З. Красівського перевезли до Москви, до інституту ім. Сербського. Психіятрична експертиза в складі Д. Р. Лунца, А. В. Снежневського і Г. В. Морозова, відомих психіятрів — КГБістів, визнала, що З. Красівський ментально хворий, що він „неосудимий", вирішивши посадити його в Спеціяльний психіятричний шпиталь на необмежений час та в забороною відвідин. З Москви З. Красівського перевезли назад до Владимірської тюрми, де він перебував у 11-му корпусі аж до перевезення його на весну 1973 року до психіятричного шпиталю на Смоленщині. Шпиталь цей (СПБ) знаходиться в містечку Сичівка, 200 кілометрів на захід від Москви і недалеко від нього проходить дорога ч. 131. В останніх роках його частинно переорганізовано, пристосувавши умови у ньому для політичних в'язнів. Психіятрів поповнено новими „експертами", які пройшли спеціяльний курс про рух опору в СССР і в Україні та які мали б бути докладно обзнайомлені з документами самвидаву.

Згідно з одержаними тут інформаціями З. Красівського спочатку „лікували" великими дозами аміназінуж, який згодом замінено галоперідолом.

ПРО II СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

не з вини організаторів I СКВУ. Після нього через 5 літ жадна Президія Секретаріяту СКВУ не зробила нічого, що дало б підставу твердити, що СКВУ хоче бути конкурентом чи то до ДЦ УНР чи наших політичних партій. Але це не припинило критиків СКВУ, які твердять, що СКВУ мішається до політики.

Щоб внести ясність у ситуацію, Президія Секретаріяту СКВУ запросила до участи в II СКВУ голов усіх українських політичних середовищ. Як відомо, програма II СКВУ у відміну від 1967 р. дає змогу на дискусію на форумі студійних семінарів. Очевидно, що наші політичні середовища на тому форумі можуть висловити свої думки до дискутованих проблем — так, що ніхто не буде ізольований.

Президія Секретаріяту СКВУ пішла ще далі і просила наші політичні середовища видати з нагоди II СКВУ спільну заяву з приводу подій в Україні, чим доказує Президія, що вона завжди вважала і вважає, що ведення визвольної політики чи взагалі політики від імени українського народу це прерогативи й обов'язок українського політичного світу. СКВУ ніколи не претендує на цю ролю.

Ясно, що було й буде багато політичних заходів, що їх веде чи ініціює СКВУ, зокрема на міжнародному форумі. Все й завжди вони ведуться від імени української спільноти у вільному світі, а не від імени українського народу. З того роду політичних акцій СКВУ не може зрезигнувати. Але, щоб і тут не було непорозумінь, Президія Секретаріяту СКВУ запропонувала українським політичним середовищам створити контактне тіло чи раду, на форумі якої представники СКВУ могли б зустрічатись з усіма представниками наших політичних середовищ для виміни думок і поглядів про політичні акції пляновані Секретаріятом СКВУ. Ця далекойдуча пропозиція Президії Секретаріяту СКВУ раз і на завжди розвіє підозріння, що СКВУ кокурує з кимось, або що СКВУ пактує з деякими українськими політичними середовищами.

Підсумовуючи ці справи, треба виразно сказати, що СКВУ не може погодитися з концепцією відполітизування життя української спільноти у вільному світі. Але СКВУ не є конкурентом для нашого політичного світу і є готов на спільному форумі зберігати контакт з усіма українськими політичними середовищами.

Найважливіші завдання СКВУ на чергових п'ять років

Від 1967 р. не заіснували події, які б зміняли основні завдання СКВУ. Дехто каже, що черговість їх повинна бути змінена і СКВУ повинен віддати львину частину зусиль й енергії для посилення організованої структури українства в вільному світі.

Якщо приняти таку черговість, то ось декілька із тих справ, які Секретаріят СКВУ мусить пропагувати серед нашої спільноти в вільному світі.

1. Докласти всіх зусиль, щоб молодша генерація українських професіоналістів, які вже виросли в країнах нашого поселення, не відірвались від нашого організованого життя. Навпаки пособляти всіма силами, щоб „зміна стійки" в нашому житті проходила приспішеним темпом.

2. На всіх континентах змобілізувати публічну опінію нашої спільноти на змаг за збереження української мови, як розговірної мови українських родин, церков, організацій, установ. Заникання української мови є початком кінця культурного життя нашої спільноти.

3. Опрацювати плян збереження чи рятунку тих українських поселень, яким загрожує повна асиміляція чи денаціоналізація і зорганізувати поселення тих поселень до країн, в яких вони можуть не лише зберегти себе, але й підсилити існуючі там українські поселення.

Плекати в різних країнах концепції діяльности української спільноти в рямках політики уряду тієї країни (етнічні групи, меншинні групи, культурно - національні спільноти).

Здобувати піддержку урядів тих країн для потреб нашої спільноти. Одначе всюди й завжди пам'ятаймо, що без огляду на те, які віддалі розділюють нас — ми всюди й завжди творимо одну цілість — українську спільноту в вільному світі, яка має більше спільного, що об'єднує нас, як того, що роз'єднує нас.

5. Зберігаючи пошану й толеранцію релігійних почувань членів нашої спільноти — СКВУ й українські церкви повинні затіснити співпрацю між собою. Одним із спільних завдань є започаткувати намагання припинити застрашаючий своєю чисельністю відплив українців до не-українських церков.

6. Всесторонній розвиток культурного життя нашої спільноти, а не лише плекання фолкльорних скарбів — мусить стати предметом зацікавлення нашого покоління молодих професіоналістів. Наше старше покоління мусить служити їм порадою і фаховою допомогою, бо інакше зростатиме тенденція серед молоді шукати такої допомоги в колах, які дають її у спотвореному вигляді.

7. Єдність нашої спільноти в вільному світі вимагає посилення зв'язку між різними країнами. Преса, шкільні підручники, контакти молоді й студенства, тісний контакт Секретаріяту СКВУ з усіма поселеннями, своєчасне поширення інформацій про осяги наших різних поселень є конечністю.

8. Розбудова праці Рад і Комісій СКВУ та підбудова тієї праці в поодиноких країнах — мусить довести до усправнення нашої діяльности на різних відтинках. Суспільна Служба, СКВОР, Інформаційна Служба є лише зразки тих, зовсім очевидних ділянок, які вимагають нашої дії.

9. Продовження студій українських спільнот в соціялістичних країнах, започаткованих у минулому, треба посилити, використовуючи для цього наше студенство та високі українські школи.

10. Створення фінансової бази для діяльности СКВУ принайменше 100,000 дол. річно, є конечністю, яку вся наша спільнота мусить забезпечити своєю жертвенністю. Тільки зреалізувавши цю програму, СКВУ стане працеспосібною установою з справжнім впливом на нашу спільноту в вільному світі.

Скоординована і цілеспрямована дія цієї спільноти всюди й завжди мусить пам'ятати про те, що на нас лежить велике зобов'язання, всюди й завжди бути готовими на допомогу нашому народові.

З різних причин не є доцільно на сторінках преси розписуватись про деталі цієї акції в чергових 5-ти роках. Краще інформувати про висліди тої акції в майбутньому, чим про пляни.

Але багато важливішим є те, щоб II СКВУ закріпив у всіх делеґатів тверде переконання, що ми в вільному світі не є самоціллю. Ми живемо і діємо в країнах нашого поселення, як громадяни тих країн. Ми всюди й завжди брали й будемо брати активну участь у розбудові тих країн. Але рівночасно з тим ми всюди й завжди сповнятимемо наші обов'язки супроти українського народу в Україні. Ми доложимо всіх зусиль, щоб допомогти йому стати господарем на своїй землі.

Президент Помпіду прибув з відвідинами

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

сад Атлянтійської хартії, на що всі західні держави вже погодилися.

Пошанування національної незалежности і суверенности

Китайці влаштували французькому президентові „тепле" привітання, заповняючи аеропорт масою дітей, які створили відповідну атмосферу. Знову на бенкеті в честь Помпіду прем'єр Чжу Ен-лай наголосив особливу ролю Франції в Европі і світі, як оборонця національної незалежности і суверенности в обличчі тиску надпотуг, що мають до своєї диспозиції атомовий арсенал. За словами Чжу Ен-лая, в світі продовжує існувати небезпека вибуху нової світової війни, а вину за це несуть надпотуги — СССР та ЗСА. З цих причин Китай мусить бути приготований на всякий розвиток ситуації. У такому ж тоні говорив Помпіду, підкреслюючи важливість китайсько-французьких добросусідських взаємин для миру у світі. Зокрема Помпіду підкреслив той факт, що Китай і Франція заступають ці самі основні принципи у зовнішній політиці і на міжнародному форумі, що знайшло свій найкращий вияв у співпраці для досягнення замирення у Південносхідній Азії.

Китайці остерігають перед совєтською небезпекою

Напередодні прибуття до Пекіну французького президента Помпіду китайські чинники познайомили закордонних кореспондентів, які прибули до Пекіну у зв'язку з відвідинами Помпіду, з китайською готовістю на випадок совєтської агресії. Закордонні кореспонденти мали змогу познайомитися з підземними схоронищами, при чому китайці запевняли їх, що оборонні заходи Китаю проти СССР активно продовжуються. За заявою одного з китайських представників, „совєтські ревізіоністи мають в пляні захопити нашу територію і плекають ці пляни вже від довшого часу ... Росіяни діють як імперіялісти. Вони напали на Чехо-Словаччину, а тепер зосереджують свої війська на наших кордонах". У відповідь на запит одного з кореспондентів, чому китайці рішилися тепер показати чужинцям свою оборонну систему, китайський представник заявив, що „ми хочемо, щоб наші приятелі бачили, що ми є приготовані на випадок будь-якої агресивної війни і до протинаступу. Імперіялісти сказали досі багато фальшивого про Китай".

Кореспондент французької комуністичної преси не дістав візи на в'їзд до Китаю

В часі підготовки до відвідин Помпіду в Китаю французькі газети намагалися дістати візи для своїх кореспондентів. Китайці виявилися тим разом незвичайно ліберальні і дали візи всім аплікантам за винятком одного: кореспондента „Юманіте", французької комуністичної газети, органу французької комуністичної партії, яка дуже виразно заступає просовєтські позиції. Відмовляючи візи французькому комуністичному кореспондентові, Пекін додатково продемонстрував своє становище до тих західних комуністичних партій, які продовжують підтримувати Москву у її політиці.

ЩЕ ПРО ПРОЩАННЯ ДИДИКІВ

Джерзі Сиrі. — До поданої в „Свободі" з 11-го вересня ц.р. вістки про прощання заслуженого місцевого союзового і громадського діяча Дмитра Дидика і його родини перед їх виїздом до Фініксу в Арізоні, додатково інформують, що прощальну вечірну влаштували місцеві 12-ий Відділ ООЧСУ, Осередок СУМА та Батьківський Комітет СУМА. Програмою вечора, після її відкриття головою Відділу ООЧСУ Іваном Кравчуком, проводив голова Осередку СУМА Антін Шубак.

91-ЛІТНІЙ ШВЕДСЬКИЙ КОРОЛЬ ҐУСТАВ УІ АДОЛЬФ знаходиться у критичному стані. Лікарі не вважають можливим врятувати життя короля.

У ЧЕТВЕРТУ
СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
ЄВГЕНІЇ З БАЧИНСЬКИХ
ГОЛОВКА-ФЕРЕНЦЕВИЧ
БУДЕ ВІДПРАВЛЕНА
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
В П'ЯТНИЦЮ, 14 ВЕРЕСНЯ, 1973 РОКУ
О ГОДИНІ 8:30 РАНКУ
В УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ
СВ. АПП. ПЕТРА І ПАВЛА
ПРИ BENTLEY ВУЛ. В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н.ДЖ.

РІДНЯ

Замість квітів на могилу
сл. п. БОГДАНА МОРОЗА
складають суму 75.00 долярів
на цілі НТШ в ЗСА
СТЕПАН КАЧМАРСЬКИЙ І ІНШІ
ПРИЯТЕЛІ ТА ЗНАЙОМІ ПОКІЙНОГО

Ню Йорк, Н. Й.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК

з глибоким смутком повідомляє,
що 18-го серпня 1973 року, в Мюнхені, Німеччина,
на 88-му році життя упокоївся

Проф. Д-р ЮРІЙ ПАНЕЙКО

дійсний член Української Вільної Академії Наук, видатний вчений-правник, відомий український громадсько-політичний діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПРЕЗИДІЯ УВАН

Ділимося дуже сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в понеділок, 10-го вересня 1973 р. упокоїлася в Бозі
наша Найдорожча МАМА, ТЕЩА і БАБЦЯ

св. п. Інж.

ОЛЕКСАНДРА ПАЛІЄНКО

колишня членкиня Подєбрадської Академії.
ПОХОРОН — в четвер, 13-го вересня 1973 р. о год. 9-ій ранку з церкви св. Володимира, Торонто, Канада.

В глибокому смутку:
ВАСИЛЬ — син з дружиною ГАНУСЕЮ
і внуки: МАРІЯНКА і ПЕТРО
ПАВЛО — син з дружиною ЛЕСЕЮ і внуки:
РАЯ, АДРІЯННА, ПАВЛО, ЛЕСЯ,
АННОЧКА і ПЕТРУСЬ
генерал МИХАЙЛО КРАТ — кузен
з дружиною
СОФІЯ КРАТ — братова
ІРЕНА ІВАНИЦЬКА — племінниця
з чоловіком
та близча і дальша Родина в Америці,
Канаді й Україні.

•

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на фонд Енциклопедії Українознавства.

З глибоким смутком повідомляємо Друзів і Знайомих,
що в п'ятницю, 7-го вересня 1973 р. відійшов у Вічність в Порт Джервіс, Н. Й.,
на 75-му році життя,
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

ГРИГОРІЙ ГУНЧАК

громадський і політичний діяч, кол. вояк в рядах УГА,
учасник Чортківської Офензиви.
ПОХОРОН відбувся 10-го вересня 1973 р. на місцевому цвинтарі в Глен Спей, Н. Й.

Горем прибиті:
Дружина — МАРІЯ
доньки: СОФІЯ ЛЕБЕДЬ з сином ОРЕСТОМ
і дочкою МОТРЕЮ з чоловіком ІВАНОМ АБАСКАЛ
НАТАЛІЯ МЕЛЬНИК з чоловіком ПЕТРОМ та
дочкою ЛЯРИСОЮ і сином ПЕТРУСЕМ
ОРИСЯ ПАСЛАВСЬКА з мужем ЙОСИФОМ
і дітьми: ОЛЕНОЮ, ІРЕНОЮ, НЕСТОРОМ
і МАРКІЯНОМ
сини: МИРОН з дружиною ЯРОСЛАВОЮ
ТАРАС з дружиною ОЛЬГОЮ і синами: ПАВЛОМ
і ДАНИЛОМ
ІВАН з дружиною ІРЕНОЮ і доньками: АДРІЯНКОЮ,
ГАЛИНКОЮ і ЛІДУСЕЮ

•

Родина висловлює щиросердечну подяку Всеч. Отцям та всім Приятелям і Знайомим, які взяли участь в похоронних обрядах.

•

Замість квітів на могилу, прохаємо складати пожертви на церкву св. Володимира в Глен Спей, на руки: п. Petro Salak, Glen Spey, N.Y.

ПЕРЕД КАРТИНАМИ МИХАЙЛА МОРОЗА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

природи, він відмічує у ній сотки нюансів барв, пребагату скалю кольорів. Але в цій барвистій пишності не губиться головна ідея його твору: панорама його заквітчаної весни простягається у зелено - синіх нюансах; його краєвид спілої осені, — мотив, у якому мистець дав ряд своїх шедеврів, — горить червоно - золотою барвою, якою пересичені не тільки його пишні дерева та обрії лісів, але і зариси гір та мертве прибережне каміння. У пейзажах його спілого літа, золото — червоної осені, у його картинах пінистого побережжя океану чи скелястих верхів Колорадо кишать симфонії барв, які дають життя і почуття радости існування, але всі вони підпорядковані одній ідеї твору. Ці барви, часто далекі від життєвої правди, — це типова суб'єктивізація світу Мороза — експресіоніста.

Михайло Мороз

Світ, перенесений мистцем на його полотно, це звичайно світ нового, північно-американського континенту, це фрагменти того світу, що має своє питоменне обличчя і свій специфічний характер. Але придивімся його Кетскилським горам, обривистим шпилям Колорадо і потокам на американських узгірях, і ми відчуємо у них стихію природи української землі. Красвиди Кетскильських гір із своїми кам'янистими потоками пригадують Карпати, могутній шпиль у Колорадо наводить думку про Чорногору, яку мистець переніс на полотно ще у 1939 р. Мороз сформував свій талант на рідній землі, врісши глибоко у свою рідну почву. Вийшов зі своєї батьківщини, він виніс з собою національну стихію, якою забарвлює полотна не своєї рідної природи. І ця національна стихія, яка веліла йому дати довгий ряд таких сюжетів як Різдво в Україні, Водохрещення, мотиви гуцульських церков, гуцульське весілля, смерть Довбуша, аркан, дружки та інші находить постійно сильний вираз у його нових картинах. Вони відбивають українську душу з її великою любов'ю до природи, з її життєрадістю, з її глибоким синтиментом до людини, з її тугою за гарним.

Мистецтво Михайла Мороза найшло високу оцінку серед неукраїнських мистецьких кругів і американського суспільства. Черга на нас вшанувати великого мистця в часі святкування його сімдесятиліття з дня народження в наступному 1974-му році.

Константин Біда

Дивізійники відбули Ювілейну Зустріч

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

сників зустрічі та гостей, яким проводив Ярослав Балабан. Підполковник інж. Михайло Ліщинський у короткій промові підкреслив значення спільних зустрічей та потребу плекання вояцьких традицій. Тостмайстер обіду Я. Балабан відчитав привіти від кол. головнокомандувача Української Національної Армії ген.-полк. Павла Шандрука, ген. М. Крата, Українського Народного Союзу, Виховно - спеціянізаційного Табору Пластових Розвідувачів „Вовча Тропа" та інших, як теж представив присутніх представників установ, між ними голову УРСоюзу дивізійника Івана Олексина, заступника головного предсідника СУК „Провидіння" д-ра Олександра Білика (також дивізійника) голову Шкільної Ради при УККА д-ра Едварда Жарського, вірну приятельку Дивізії пані Лесю Лисак та інших.

Пополудні, о 4-ій годині відбувся концерт, яким проводив відомий дивізійник гуморист Степан Магмет. Присутні, що повністю заповнили простору залю, нагороджували рясними оплесками признання поодинокі мистецькі виступи Танцювального Ансамблю „Верховинці" Осередку СУМА ім. ген. Т. Чупринки з Ню Йорку під мистецьким керівництвом О. Гензи, Капелі Бандуристів Станиці Дивізійників Нюарку під мистецьким проводом О. Головацького і В. Юркевича, гумориста Ст. Магмета та вірш „Броди", що його віддеклямував сам автор — колишній дивізійник о. Степан Столярчук. Отець парох Р. Білецький у кінцевому слові висказав признання виконавцям програми та подяку зібраним гостям за участь у звеличанні дивізійного ювілею. Приємною несподіванкою для багатьох дивізійників, а головно для „Рімінців" із полону, були відвідини о. д-ра Івана Біланича.

Третього дня Зустрічі, в понеділок, 3-го вересня після відпочинку та товариських гутірок і оглядин виставки, роз'їхались товариші зброї домів з постановою знову зустрітись, бо вже 6 і 7-го жовтня у Клівленді під час ювілейних відзначувань клівлендської Станиці Дивізійників та двох Делегатських З'їзд Братства, Головної Управи Братства та Крайової у ЗСА, де, окрім ділових нарад передбачено в суботу, 6-го жовтня ювілейний бенкет із святочним словом письменника пор. Юрія Тиса - Крохмалюка, мистецькою програмою та опісля ювілейним балем.

ЯПОНСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ СУД визнав протиконституційною дією для японського уряду втримувати власні збройні сили. Питання протиконституційности в Японії мати власні збройні сили, залишилося відкритим від часу капітуляції Японії в 1945 р., але щойно тепер в цій справі зайняв становище суд. Міністер справедливости поінформував, що уряд апелюватиме проти цього рішення, яке відповідає вимогам лівих японських кіл, щоб Японія зберігала „беззбройну невтральність".

АМЕРИКАНСЬКИЙ СЕКРЕТАР СКАРБУ ДЖОРДЖ ШУЛЦ ПІДТВЕРДИВ дотеперішні твердження критиків Уряду президента Ніксона, що на продажі пшениці Совєтському Союзу „ЗСА попеклися" і що у висліді хліб сьогодні дешевший в Москві, як в ЗСА. Він запевнив американців, що більше таке не повториться.

З ЕВРОПИ ІНФОРМУЮТЬ ПРО ТЕ, що західні европейські держави остаточно узгіднили своє становище до американського пляну „оновлення" НАТО та ревізії Атлантійської хартії. Як виявляється, европейські держави вирішило підтримати американський плян.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АНАСТАЗІЯ ПАШНИК — членка УНС Відд. 73 Т-ва ім. Т. Шевченка в Провіденс, Р. Ай., померла 5 липня ц. р. на 78 р. ж. Нар. в Коломиї і стала членкою УНС 1922 р. Полишила в смутку доньку і сина. Похорон відбувся на цвинтарі св Івана в Кумберленд, Р. Ай.

Вічна Їй Пам'ять!

Д. Василик, секр.

ПАРАЩАК АННА, членка УНС Відд. 179 Б-ва св. Володимира в Ст. Люїз, Мо., померла 7-го липня 1973 р. на 79 р. ж. Стала членкою УНС в 1927 р. Полишила в смутку мужа Михайла, дочку Софію, синову та 3 внуків. Похорон відбувся 10 липня ц. р. на цвинтарі Резурекшен в Ст. Люїз, Мо.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

СТЕПАН ПРИХОДА — член УНС Відд. 133 Т-ва ім. Б. Хмельницького в Нюарку, Н. Дж., помер 29-го травня 1973 р. на 84 р. ж. Став членом УНС в 1935 р. Полишив у смутку дружину Олександру, 2 синів: Адама і Павла та 5 внуків.

Вічна Йому Пам'ять!

Яр. Леськів, секр.

СОФІЯ ПУСТЕЛЬНИК, членка УНС Відд. 11 Б-ва св. Михаїла в Джанстовн, Па., померла 24 липня 1973 р. на 78 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1929 р. Полишила в смутку 4 дітей: Степана, Рожу, Софію і Гарри. Похорон відбувся 27 липня ц. р. на цвинтарі Грендвю в Джансон, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Ю. Сцілений, секр.

ЮЛІЯ ДАНИЛІВ, членка УНСоюзу Відд. 261 Т-ва Україна в Віллвмстон, Н. Дж., померла 30 липня ц. р. на 75 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1950 р. Полишила в смутку синів: Василя і Володимира, 4 внуків, 4 правнуків. Похорон відбувся 2 серпня 1973 р. на цвинтарі Лавнкрофт в Лінвуд, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО МАРКОВИЧ, член УНС Відд. 142 Б-ва св. Михаїла в Елізабет, Н. Дж., помер 31 липня 1973 р. на 83 р. ж. Став членом УНСоюзу 1940 р. Полишив в смутку дружину Марію, синів: Михайла і Олександра. Похорон відбувся на цвинтарі Розегіл в Лінден, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Маркович, секр.

ІВАННА Х. АРМСТРОНГ — членка УНС Відд. 320 Б-ва Пресв. Трійці в Балтимор, Мд., померла 30 липня 1973 р. на 60 р. ж. Нар. в Квібек Канада і стала членкою УНС 1961 р. Полишила в смутку мужа Лерой, 2 синів: Лерой і Тімотея Лі. Похорон відбувся 3 серпня ц. р. на цвинтарі Оаклейд в Балтиморі, Мд.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Малко, секр.

МИХАЙЛО КРИВИЙ, член УНС Відд. 363 Т-ва Українські Козаки в Олеан, Н. Й., помер 2 серпня 1973 р. на 81 р. ж. Нар. в с. Сарики Долішні, Україна і став членом УНС в 1935 р. Полишив у смутку дружину Марію, невістку, 4 внуків, сестру Катерину. Похорон відбувся 6 серпня ц. р. на цвинтарі св. Бонавентура в Аллеґани, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Ю. Луцишин, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 14-го ВЕРЕСНЯ 1973 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд. о год. 7 веч. в залі УНДому в Ірвінгтоні. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Леся Назарук, касир, Ю. Варанюк, секр.

СУБОТА, 15-го ВЕРЕСНЯ 1973 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорном. Січ 14-ий Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні Чорном. Січі, 690 Сенфорд Авеню. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки, а поза-місцевих слати на адресу секретаря — М. П. Отрок, R.D. 2, Box 102, Cranbury, N.J. 08512. — Управа.

НЕДІЛЯ, 16-го ВЕРЕСНЯ 1973 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка Відд. 42, о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Є важні справи до полагодження. Проситься вплачувати вкладки на зборах. — В. Марущак, рек. секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 75 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартин. Просить ся чл. прибути та вирівняти вкладки. — С. Леськів, рек. секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори 219 Відд. о год. 10-ій ранку в Seventh Day Adventist Church, Norman Rd. & Irvington Ave. Проситься чл. прибути. — Марія Юров, секретар.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ 182-ий Відд. від год. 11-1 по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви, 635 Broad St. Проситься чл. прибути і вирівняти свої вкладки. — Гр. Клименко, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр.-Ам. Клюбі при 292 Гадсон Аве. На порядку: звіт Контр. Комісії за пів року, відсвяткування 65 - літнього Ювілею Б-ва 11 листопада ц. р., роздача дивіденди та збирання чл. вкладок. Проситься чл. прибути. — М. Яремчук, рек. секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Подільська Січ 8-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — В. Мандзій, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6992. Умталі обвинувачує Тарзана

Чому ти наказав захопити мене, ватажку Умталі?

Тому, що ти, Тарзане, спричинив те, що мій недоумкуватий син і деякі безглузді люди залишили моє плем'я — та пропали!

...Але ними добре опікуються в Тарзантавні. — Всі вони незабаром повернуться — і в доброму здоров'ю!.. Поглянь на людей, які є тут... Вони вмирають і ніхто їм не допомагає...

Ти брешеш! Я виліковую членів племени Буту!

Ось появився заколотник!..